

Datum
2022-10-26Vårt diarienummer
HSF220306
Externt diarienummer
U2022/02430

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Planerings- och utvecklingsstab
gemensamt
Lotta Rajahalme
Telefon: +4621175949
Epost: lotta.rajahalme@regionvastmanland.se

Regeringskansliet Utbildningsdepartementet

Sverige

YTTRANDE ÖVER REMISS AV SOU 2022:35 TRYGGARE I VÅRDYRKET - EN ÖVERSYN AV VISSA FRÅGOR INOM UTBILDNING TILL SJUKSKÖTERSKA OCH BARNMORSKA

Region Västmanland har givits möjlighet att inkomma med remissvar på betänkandet "Tryggare i vårddyrket – en översyn av vissa frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska" (SOU 2022:35). Region Västmanland ställer sig positiv till de flesta av förslagen i utredningen men har ett antal synpunkter att framföra.

Kapitel 4 EU-direktivets krav tydliggörs i högskoleförordningen

Region Västmanland ställer sig positiv till att en definition av timmar ska förtydligas i högskoleförordningen. Regionen vill understryka det problematiska i dagens varierande tolkningar av regelverket som leder till att den kliniska utbildningstiden blir ojämlig. Variationen beror dels på hur lång en timme är, 40-60 minuter. Dels på antalet timmar i en VFU-vecka, som oberoende timplängd, kan vara 30–40 timmar. Dessutom varierar antalet VFU veckor från 26-40 inom sjuksköterskeprogrammen mellan de olika lärosätena.

Kapitel 5 Utbildningarna behöver inte förlängas med anledning av EU direktivet

Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet ska klinisk utbildning utgöra minst hälften av den föreskrivna minimitiden för utbildning till sjuksköterska vilket innebär minst 1 725 timmar. Otydlighet finns i vad klinisk utbildning består av. Är det enbart verksamhetsförlagd utbildning som räknas in eller utgör även andra moment på lärosäten eller kliniskt träningscentrum så som simulering och färdighetsträning en del av timmarna?

Kapitel 6 Hälso- och sjukvårdshuvudmännens förutsättningar att medverka i VFU

Region Västmanland ser positivt på förslagen att specifika villkor i VFU-avtalen tydliggörs. Det är dock av stor betydelse att uppföljningen av villkoren i VFU-avtalen sker i samverkan mellan vårdgivare och lärosäte. Krav på samverkan bör ställas för att ytterligare skapa incitament för det gemensamma ansvaret för VFU.

VFU-avtalens utformning bör säkerställa att klinisk utbildning kan förläggas hos flera alternativa vårdgivare och i flera verksamheter. Region Västmanland vill poängtera att utbildande verksamhet bör kunna erbjuda goda förutsättningar för studenten att uppnå aktuella kursmål, detta görs bäst genom att handledare är utbildade och inom relevant yrkeskategori.

Region Västmanland vill lyfta vikten av att mottagaren av VFU-student behöver ha kunskap om lärosätets lärandemål och pedagogiska upplägg. VFU-ort bör därför vara begränsat till ett eller ett fåtal län där kunskap om detta finns. Därför ser regionen inte att ett nationellt digitalt placeringsverktyg för VFU skulle förenkla genomförandet.

Region Västmanland instämmer i utredningens bedömning att nationell och sjukvårdsregional samverkan i form av vårdkompetensråd bör stödjas. Den lokala samverkan mellan vårdgivare och lärosäte är dock central för att samverkan runt VFU (planering, genomförande och uppföljning) ska fungera.

Kapitel 7 Verksamhetsförlagd utbildning inom sjuksköterskeutbildningen

Region Västmanland anser inte att utbildning till sjuksköterska bör avslutas med kliniskt slutprov enligt nationell modell (NKSE). Istället bör hög kvalitet på bedömningsunderlag generellt under hela utbildningen eftersträvas. Den praktiska delen av nationellt slutprov är resurskrävande, i Region Västmanland skulle det röra sig om cirka 180 studerande per år och en sjuksköterska avsatt för 4 timmar per student innebär totalt 720 timmar under juni och januari månad. Den tiden motsvarar 4 heltidstjänster under en månad. Värdet och likvärdigheten i prövningen kan ifrågasättas. En gemensam nationell teoretisk fallbaserad examination kan däremot fylla en såväl formativ som summativ funktion.

Kapitel 8 Examensmålen förtydligas för sjuksköterskor och barnmorskor

Region Västmanland håller med om att examensmålen behöver förtydligas för alla de förslag som lyfts i kapitlet.

Kapitel 9 En väg framåt för barnmorskeutbildningen

Region Västmanland håller med om utredningens förslag till vidare utredning för att kunna ta ställning till framtidens barnmorskeutbildnings utformning.

Sakkunnig: Annsofi Blomquist, utvecklare

För Region Västmanland

Lina Eriksson
Hälso- och sjukvårdsnämndens
ordförande

Lars Almroth
Hälso- och sjukvårdsdirektör